

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

07 жовтня 2026 року

Київ

№ 116

Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань фінансового моніторингу

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 8, 16, 18 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, з метою приведення нормативно-правових актів Національного банку України з питань фінансового моніторингу у відповідність до вимог Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” та вдосконалення їх окремих положень Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до:

1) Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 19 травня 2020 року № 65 (зі змінами), що додаються;

2) Положення про здійснення установами фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 липня 2020 року № 107 (зі змінами), що додаються.

2. Банкам та установам протягом трьох місяців із дня набрання чинності цією постановою привести свої внутрішні процедури та порядки у відповідність до змін, затверджених цією постановою.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Дмитра Олійника.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 25

Аркуші погодження додаються.

Зміни

до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу

1. Пункт 4 розділу I після підпункту 13 доповнити новим підпунктом 13¹ такого змісту:

“13¹) Порядок інформаційної взаємодії – Порядок інформаційної взаємодії суб’єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 04 червня 2021 року № 322, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06 серпня 2021 року за № 1036/36658 (зі змінами);”.

2. У додатках до Положення:

1) у пункті 32 додатка 2:

абзац третій підпункту 4 викласти в такій редакції:

“здійснення фотофіксації особи з використанням методу розпізнавання реальності особи та особи з власним ідентифікаційним документом, а саме сторінки/сторони, що містить фото власника, з подальшим накладенням КЕП уповноваженого працівника банку або кваліфікованої електронної печатки банку та кваліфікованої електронної позначки часу на отриманий електронний документ, що містить фото;”;

підпункт 5 викласти в такій редакції:

“5) отримання ідентифікаційних даних та фінансового номера телефону з бюро кредитних історій (за умови, що джерелом таких даних є банк) та коректного введення особою, верифікація якої здійснюється, отр-пароля, надісланого банком на такий фінансовий номер телефону, та фотофіксації особи із використанням методу розпізнавання реальності особи та особи з власним ідентифікаційним документом, а саме сторінки/сторони, що містить фото власника, з подальшим накладенням КЕП уповноваженого працівника банку або кваліфікованої електронної печатки банку та кваліфікованої електронної позначки часу на отриманий електронний документ, що містить фото.

Дата створення, зазначена в метаданих фотографій за результатами фотофіксації, проведеної згідно з абзацом першим підпункту 5 пункту 32 додатка 2 до Положення, має відповідати даті здійснення верифікації особи та даті електронної позначки часу на отриманих ідентифікаційних даних.

Банку забороняється редагувати та змінювати фотографії, отримані під час фотофіксації, проведеної згідно з абзацом першим підпункту 5 пункту 32 додатка 2 до Положення.”;

2) у додатку 15:

у пункті 22:

підпункт 5 викласти в такій редакції:

“5) код ознаки здійснення фінансової операції відповідно до довідника ознак здійснення фінансових операцій (K_DFM10), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

у третьому реченні підпункту 8 слова та літери “нормативно-правовим актом Національного банку, що регулює порядок інформаційного обміну між банками та СУО” замінити словами та цифрами “в Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між спеціально уповноваженим органом та банками (філіями), затвердженій постановою Правління Національного банку України від 26 серпня 2022 року № 193 (зі змінами);”;

підпункт 9 виключити;

підпункт 10 викласти в такій редакції:

“10) код ознаки (коди ознак) порогових фінансових операцій / виду підозр та ознаки підозрілих фінансових операцій відповідно до довідника ознак порогових фінансових операцій (K_DFM02), довідника видів підозр (K_DFM18), довідника ознак підозрілих операцій (діяльності) (K_DFM03), визначених у додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

абзац дванадцятий виключити;

підпункти 2, 3 пункту 23 викласти в такій редакції:

“2) код виду підозри відповідно до довідника видів підозр (K_DFM18), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;

3) код ознаки підозрілої діяльності відповідно до довідника ознак підозрілих операцій (діяльності) (K_DFM03), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

підпункти 3, 4 пункту 26 викласти в такій редакції:

“3) код виду повідомлення про відмову відповідно до довідника видів повідомлень про відмову (K_DFM21), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;

4) код підстави відмови відповідно до довідника підстав про відмову від встановлення (підтримання) ділових відносин/проведення фінансової операції (K_DFM09), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

підпункти 2, 4 пункту 27 викласти в такій редакції:

“2) код ознаки замороження (розмороження) активів, пов’язаних із тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, відповідно до довідника ознак замороження (розмороження) (K_DFM26), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

“4) код виду замороженого/розмороженого активу відповідно до довідника видів активів (K_DFM12), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

додаток після пункту 27 доповнити новим пунктом 27¹ такого змісту:

“27¹. До реєстрів повідомлень вносяться також інші відомості, визначені в Положенні.”;

в абзаці другому пункту 45 слова “в порядку, установленому нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України” замінити словами та цифрами “відповідно до Порядку погодження з Державною службою фінансового моніторингу України суб’єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27 жовтня 2020 року № 637, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2020 року за № 1298/35581”;

у пункті 49 слова “в порядку, установленому відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України, що погоджений з Національним банком” замінити словами та цифрами “згідно з Порядком надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 05 квітня 2021 року № 196, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 квітня 2021 року за № 576/36198”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
07 жовтня 2026 року № 116

Зміни

до Положення про здійснення установами фінансового моніторингу

1. У розділі I:

1) пункт 3 викласти в такій редакції:

“3. Вимоги цього Положення поширюються на страховиків (у тому числі під час здійснення діяльності з перестраховування), страхових (перестрахових) брокерів, кредитні спілки, ломбарди, інші фінансові установи, реєстрацію чи ліцензування яких здійснює Національний банк; операторів поштового зв'язку, які надають фінансові платіжні послуги та/або послуги поштового переказу, та/або послуги із здійснення валютних операцій; операторів платіжних систем; філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України; інших юридичних осіб, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги (крім Національної установи розвитку) (далі – установи).”;

2) у пункті 4:

пункт після підпункту 3 доповнити новим підпунктом 3¹ такого змісту:

“3¹) е-кабінет – е-кабінет системи фінансового моніторингу;”;

пункт після підпункту 16 доповнити двома новими підпунктами 16¹, 16² такого змісту:

“16¹) Порядок інформаційної взаємодії – Порядок інформаційної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 04 червня 2021 року № 322, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06 серпня 2021 року за № 1036/36658 (зі змінами);

16²) Порядок створення особистого кабінету – Порядок створення особистого кабінету суб'єкта первинного фінансового моніторингу та доступу до е-кабінету системи фінансового моніторингу, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 04 червня 2021 року № 322, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06 серпня 2021 року за № 1035/36657 (зі змінами);”;

3) у пункті 5:

пункт після абзацу шістдесят п'ятого доповнити новим абзацом шістдесят шостим такого змісту:

“Терміни “е-кабінет системи фінансового моніторингу (е-кабінет)”, “особистий кабінет” та “прикладний програмний інтерфейс” уживаються у цьому Положенні в значеннях, наведених у Порядку подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку/поновлення на обліку) суб’єктів первинного фінансового моніторингу, реєстрації та подання суб’єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов’язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 року № 850 (зі змінами).”.

У зв’язку з цим абзац шістдесят шостий уважати абзацом шістдесят сьомим; в абзаці шістдесят сьомому слова “державне регулювання ринків фінансових послуг”, “системи та переказ коштів в Україні” замінити відповідно словами “фінансові компанії”, “послуги”.

2. У розділі II:

1) пункт 19 викласти в такій редакції:

“19. Установа стає на облік у СУО як СПФМ протягом трьох робочих днів із дати призначення відповідального працівника установи, але не пізніше дня проведення першої фінансової операції (дати встановлення ділових відносин із клієнтом) шляхом подання СУО повідомлення про суб’єкта первинного фінансового моніторингу (далі – повідомлення про суб’єкта), заповненого відповідно до додатка 3 до Порядку інформаційної взаємодії.

Повідомлення про суб’єкта, що подається для взяття установи на облік, обов’язково має містити відомості про установу (найменування, код за ЄДРПОУ, місцезнаходження), відповідального працівника установи, особу, яка тимчасово виконуватиме обов’язки відповідального працівника установи в разі його відсутності (у разі призначення такої особи).”;

2) розділ після пункту 19 доповнити сімома новими пунктами 19¹–19⁷ такого змісту:

“19¹. Повідомлення про суб’єкта подається СУО в електронній формі через е-кабінет у формі файла-повідомлення про суб’єкта первинного фінансового моніторингу, структура та реквізити якого визначені в додатку 2 до Порядку інформаційної взаємодії.

19². Установа подає повідомлення про суб’єкта в разі:

1) призначення чи звільнення відповідального працівника установи;

2) призначення особи, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника установи;

3) зміни відомостей про установу та/або про відповідального працівника установи, або особу, яка тимчасово виконує його обов'язки;

4) припинення / поновлення діяльності установи як СПФМ.

19³. Установа у випадках, наведених у пункті 19² розділу II цього Положення, подає СУО повідомлення про суб'єкта для внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття установи на облік / зняття з обліку, протягом трьох робочих днів з дати настання відповідної події.

19⁴. У повідомленні про суб'єкта, що подається СУО для зняття установи з обліку/поновлення на облік в СУО в разі припинення / поновлення діяльності установи як СПФМ, обов'язково зазначаються причини припинення / поновлення діяльності.

19⁵. Установа надає інформацію про припинення діяльності / певного виду діяльності, що підпадає під дію Закону про ПВК/ФТ, у разі:

1) завершення процедури ліквідації установи з унесенням запису про це до ЄДР;

2) відкликання, припинення дії або анулювання ліцензії та/або інших документів, що надають право на провадження установою діяльності, з провадженням якої в установи виникає статус СПФМ;

3) виключення установи з реєстру / запису про установу з відповідного реєстру, що надає право на провадження установою діяльності, з провадженням якої в установи виникає статус СПФМ;

4) прийняття рішення (видання наказу) державного органу про припинення діяльності установи.

19⁶. Установа в разі отримання від СУО повідомлення про відмову у взятті на облік наданої установою інформації щодо взяття установи на облік (зняття з обліку / поновлення на облік, унесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття на облік), неналежним чином оформленої (у неповному обсязі або з помилками), зобов'язана протягом трьох робочих днів із дати отримання такого повідомлення надати СУО належним чином оформлену інформацію (у повному обсязі та/або без помилок).

Підтвердженням того, що інформація стосовно взяття на облік оформлена та надана установою належним чином є факт отримання від СУО відповідного повідомлення про результати обробки інформації установи без помилок.

19⁷. Установа в разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості надання СУО інформації щодо взяття установи на облік (зняття з обліку / поновлення на обліку, унесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття на облік) в електронній формі, подає її в паперовій формі шляхом надсилання заповненої відповідної форми візуалізації повідомлення про суб'єкта, визначеної у додатку 5 до Порядку інформаційної взаємодії, поштою з повідомленням про вручення поштового відправлення або вручення під розписку.

Підтвердженням факту подання установою інформації, зазначеної в абзаці першому пункту 19⁷ розділу II цього Положення, у паперовій формі є наявність в установи документа, виданого оператором поштового зв'язку, що засвідчує факт надсилання відповідної інформації з повідомленням про вручення поштового відправлення, або відмітки СУО про отримання інформації (із зазначенням дати та часу її отримання).”.

3. У додатку 14 до Положення:

1) пункт 3 після слова “Положення” доповнити словами “про здійснення установами фінансового моніторингу (далі – Положення)”;

2) у пункті 17 слова “нумерацією в таких реєстрах, відлік якої має починатися з початку календарного року” замінити словами “наскрізною нумерацією в кожному з таких реєстрів повідомлень, яка не може повторюватися протягом усього періоду діяльності установи”;

3) у пункті 24:

у підпункті 1 слова “з початку календарного року і” замінити словом “та”;
підпункти 4, 8 викласти в такій редакції:

“4) код ознаки здійснення фінансової операції відповідно до довідника ознак здійснення фінансових операцій (K_DFM10), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

“8) код ознаки (коди ознак) порогових фінансових операцій / виду підозр та ознаки підозрілих фінансових операцій відповідно до довідника ознак порогових фінансових операцій (K_DFM02), довідника видів підозр (K_DFM18), довідника ознак підозрілих операцій (діяльності) (K_DFM03), визначених у додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

абзац одинадцятий виключити;

4) у пункті 25:

у підпункті 1 слова “з початку календарного року і” замінити словом “та”;
підпункти 2, 3 викласти в такій редакції:

“2) код виду підозри відповідно до довідника видів підозр (K_DFM18), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;

3) код ознаки підозрілої діяльності відповідно до довідника ознак підозрілих операцій (діяльності) (K_DFM03), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

5) у підпункті 1 пункту 26 слова “з початку календарного року і” замінити словом “та”;

6) у пункті 28:

у підпункті 1 слова “з початку календарного року і” замінити словом “та”;
підпункти 3, 4 викласти в такій редакції:

“3) код виду повідомлення про відмову відповідно до довідника видів повідомлень про відмову (K_DFM21), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;

4) код підстави відмови відповідно до довідника підстав про відмову від встановлення (підтримання) ділових відносин / проведення фінансової операції (K_DFM09), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

7) у пункті 29:

у підпункті 1 слова “з початку календарного року і” замінити словом “та”;
підпункти 2, 4 викласти в такій редакції:

“2) код ознаки замороження (розмороження) активів, пов’язаних із тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, відповідно до довідника ознак замороження (розмороження) (K_DFM26), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

“4) код виду замороженого / розмороженого активу відповідно до довідника видів активів (K_DFM12), визначеного в додатку 4 до Порядку інформаційної взаємодії;”;

8) додаток після пункту 29 доповнити новим пунктом 29¹ такого змісту:

“29¹. До реєстрів повідомлень вносяться також інші відомості, визначені в Положенні.”;

9) додаток після пункту 34 доповнити двома новими пунктами 34¹, 34² такого змісту:

“34¹. Установа доповнює відповідний інформаційний рядок реєстрів повідомлень даними щодо дати (дат) та найменування(нь) файла(ів)-

повідомлення(нь), у якому(их) надавалася до СУО інформація, а також даними щодо дати (дат), найменування(нь) відповідного(их) файла(ів)-квитанції(й), що надходили від СУО стосовно цієї інформації.

34². Установа в разі надання на запит СУО додаткової інформації доповнює відповідний інформаційний рядок реєстрів повідомлень реквізитами запиту СУО та відповіді установи.”;

10) у пункті 39 слова “в порядку, установленому відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України, погодженим із Національним банком” замінити словами та цифрами “згідно з Порядком надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 05 квітня 2021 року № 196, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 квітня 2021 року за № 576/36198”;

11) додаток доповнити одинадцятьма новими пунктами такого змісту:

“40. Установа на запит СУО щодо отримання додаткової інформації, потрібної для виконання покладених на СУО завдань, забезпечує надання запитуваної інформації шляхом формування та надсилання файла-відповіді та (за потреби) файла-додатка у строки, визначені Законом про ПВК/ФТ.

Установа в разі неможливості дотримання строків, установлених Законом про ПВК/ФТ, з об’єктивних причин (великий обсяг інформації, що запитується, форми подання – електронна або паперова, потреба в копіюванні або скануванні, одержання даних з архівів) погоджує із СУО не пізніше двох робочих днів із дня надходження запиту строк подання запитуваної інформації відповідно до Порядку погодження з Державною службою фінансового моніторингу України суб’єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27 жовтня 2020 року № 637, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2020 року за № 1298/35581.

Установа в разі надходження від СУО повідомлення про помилку в опрацюванні додаткової інформації (інформації для виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави) зобов’язана подати протягом двох робочих днів із дня надходження такого повідомлення належним чином оформлену додаткову інформацію.

41. Надання установою до СУО інформації, визначеної Законом про ПВК/ФТ, а також отримання від СУО відповідного повідомлення здійснюється в електронній формі через е-кабінет.

42. Установа надає СУО інформацію про фінансові операції та іншу інформацію, що може бути пов’язана з ВК/ФТ, у визначених Законом про

ПВК/ФТ випадках, з використанням складових е-кабінету: особистого кабінету або прикладного програмного інтерфейсу (API).

43. Сформовані за допомогою особистого кабінету або спеціалізованого програмного забезпечення установи в разі використання прикладного програмного інтерфейсу файли-повідомлення підписуються відповідальним працівником установи або працівником, уповноваженим відповідальним працівником установи, шляхом накладення КЕП.

44. Формат, структура, реквізити файлів-повідомлень, вимоги щодо їх формування, візуальні форми повідомлень, що використовуються під час обміну інформацією з питань фінансового моніторингу, та вимоги щодо їх заповнення, порядок доступу до е-кабінету, створення особистого кабінету визначені в Порядку інформаційної взаємодії та Порядку створення особистого кабінету відповідно.

45. Датою та часом подання установою СУО інформації в електронній формі є дата та час подання повідомлення в особистому кабінеті або в разі використання прикладного програмного інтерфейсу – дата та час успішної обробки такої інформації прикладним програмним інтерфейсом (API) е-кабінету.

Підтвердженням факту подання установою інформації в електронній формі є отримання нею відповідного повідомлення СУО.

46. Датою та часом доведення до установи інформації в електронній формі є дата та час завантаження СУО відповідного повідомлення через е-кабінет до особистого кабінету установи.

47. Установа в разі отримання від СУО повідомлення про відмову у взятті на облік наданої установою інформації про фінансові операції, іншої інформації, що може бути пов'язана з ВК/ФТ, неналежним чином оформленої (надання інформації не в повному обсязі або з помилками), зобов'язана протягом трьох робочих днів із дати його надходження надати СУО належним чином оформлену інформацію про фінансові операції та іншу інформацію, що може бути пов'язана з ВК/ФТ.

48. Установа в разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості подання нею до СУО інформації в електронній формі, подає її в паперовій формі шляхом надсилання заповнених відповідних форм візуалізації повідомлень, що використовуються під час обміну інформацією з питань фінансового моніторингу між СПФМ та СУО, визначених у додатку 5 до Порядку інформаційної взаємодії, поштою з повідомленням про вручення поштового відправлення або вручення під розписку.

Підтвердженням факту подання установою інформації у паперовій формі є наявність в установи документа, виданого оператором поштового зв'язку, що засвідчує факт надсилання відповідної інформації з повідомленням про вручення поштового відправлення, або відмітки СУО про отримання інформації (із зазначенням дати та часу її отримання).

49. Установа в разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості подання інформації СУО в електронній формі з використанням спеціалізованого програмного забезпечення установи через прикладний програмний інтерфейс (API), має право надати сформовані спеціалізованим програмним забезпеченням установи файли інформаційного обміну на змінних носіях (CD, DVD, Flash-носії) разом із супровідним листом. У такому разі на змінний носій записується zip-архів, що містить підписані КЕП файли інформаційного обміну, захищений наскрізним шифруванням за допомогою сертифіката СУО.

Установа також звертається до СУО та узгоджує спосіб надання йому зазначених в абзаці першому пункту 49 додатка 14 до Положення файлів інформаційного обміну та отримання від нього відповідних файлів-квитанцій щодо результатів обробки інформації установи.

50. Порядок надання установою зазначеної в пунктах 48, 49 додатка 14 до Положення інформації має забезпечувати її гарантовану доставку та конфіденційність.”.